

Vi lærer bedst i fællesskab

Info-pjecer og envejskommunikation er dømt ude. Det er kollaborativ læring i grupper og videreformidling af det, man selv har lært, som virker, siger hjerneforsker Kjeld Fredens.

Af Ulla Skovsbøl, freelancejournalist

Den ergonomiske rådgiver kan roligt tage en pause fra rampelyset ind imellem og lade forflytnings-vejlederne selv undervise hinanden, når de er på kursus. Kostvejlederen behøver heller ikke have dårlig samvittighed over at holde sig i baggrunden, mens vægttabsgruppen udveksler erfaringer og giver hinanden gode råd. Emotioner og sociale relationer er nemlig afgørende for god læring. Derfor spiller den traditionelle lærerstyrede undervisning og de oplysende info-foldere fallit, når de står alene.

"Hvis jeg holder et foredrag, husker tilhørerne fem procent, når jeg er færdig. Hvis jeg giver dem en pjec med hjem, kan de huske 10 pct. og bruger jeg AV-midler, mens jeg taler, når de op på 20 procent," siger hjerneforsker Kjeld Fredens. Han var inviteret med til årets Ergonomidage for at give nye inspiration til arbejdet med læringsprocesser, uanset om det er i klasserummet, på arbejdspladsen eller på klinikken.

Så meget husker vi

"Hvis man derimod inddrager praktiske øvelser og demonstrationer, går det bedre med hukommelsen. Gruppediskussioner løfter niveauet yderligere, og man lærer allermost, når man skal undervise andre i det, man selv har lært", siger han.

”I en tid, hvor alting handler om det individuelle, er det næsten provokerende, men vi lærer altså bedst i fællesskab” siger hjerneforsker Kjeld Fredens

En kompleks størrelse

Læring er et komplekst samspil mellem hjernen, kroppen, de mentale processer og omverdenen. Alle elementerne er forbundet i en helhed, hvor enkeltdelene påvirker hinanden hele tiden. Derfor er det nødvendigt at indtænke hele læringsmiljøet, når man skal hjælpe andre til at tilegne sig ny viden. Og læringsmiljøet består både af indhold, fysiske rammer, handlinger, objekter, sociale relationer og emotioner. Det hele spiller sammen, og som underviser må man spille med på mange strenge – ellers er det alt for lidt ny viden, der hænger ved.

Et læringsmiljø består af

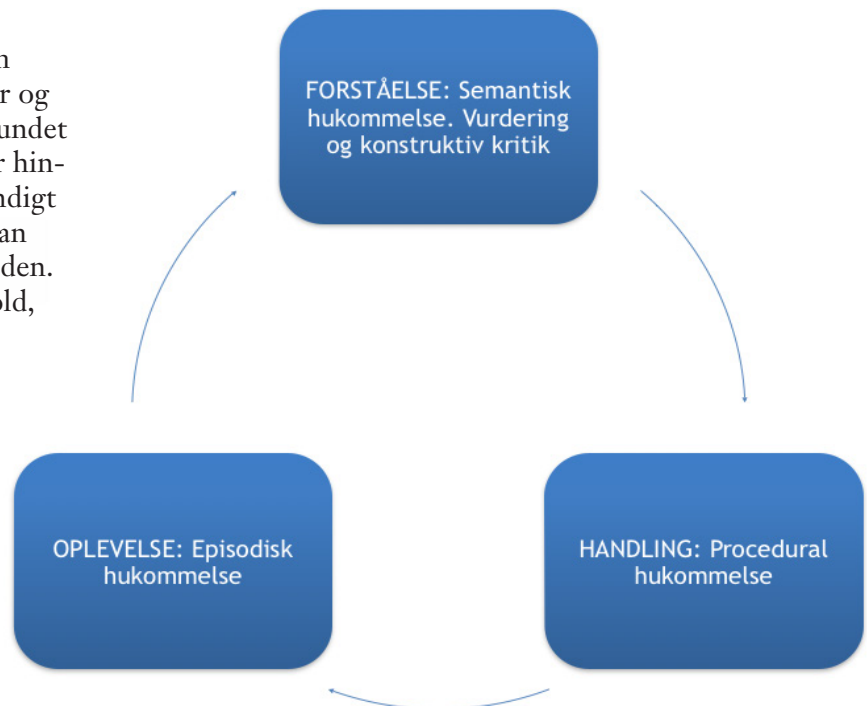
- Indhold
- Sted
- Rum
- Handlinger
- Objekter
- Sociale relationer

Tre måder at lære på

Grundlæggende er der tre måder at lære på, forklarer Kjeld Fredens: Gennem oplevelse, handling og forståelse. De tre former for læring korresponderer med tre former for hukommelse: Den episodiske, den procedurale og den semantiske. Den episodiske er knyttet til oplevelsen, den procedurale til handlingen, mens den semantisk hukommelse fungerer på det verbale og analytiske niveau.

Effektiv læring

Kollaborativ læring, altså læring i gruppe, involverer det hele på én gang, og lærings- og hjerneforskningen har dokumenteret, at det er den mest effektive læringsmetode. Det er en udfordrende tankegang for mange, mener Kjeld Fredens, men ikke desto mindre sandt. ■

Kollaborativ læring beskriver en læringsform, hvor de lærende lærer sammen i et fællesskab. Læring ses her som en fælles videnskonstruktion, der foregår i socialt forankrede miljøer, hvor gensidig afhængighed, fælles videndeling og refleksion er fundamentet for den fælles videnskonstruktion.